



**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

D[omi]nica vigesimaquarta post Pentecosten [secundu]m curiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70429)

De expōne euāge. s̄m curiā

manitatem nisi postea vidit spūmētū de/
scendētē lugētē. Cōtra. Hā ille dēscētū
fuit qñ ch̄s ēbaptizat̄. Joānes aut̄ cog/
nouit eū anq̄z bap̄tizare. al̄s nō dixiſſer
Ego a te ob̄eo bap̄tizari. Ad hoc aut̄ vt
dēscētū Lho. tripl̄ r̄ndērī pōt̄. Prio fm̄
Lh̄y. cuī⁹ mens ē hec. Joānes diu an/
baptūlū nō cognoscet̄ bat̄ iēsum ēm hūa/
nitatē familiariter. qñ aut̄ debet̄ bat̄i/
zari. sā erat ci familiaris ex vītarōe freq̄n/
ti. ideo dixit: ego a te debeo z̄. Sc̄d̄ iu/
xta Hiero. cuī⁹ mēs ē hec. Joānes sciuit
ch̄m esse mōl̄ saluatore: nō aut̄ esse mōl̄
saluatore p̄ bap̄tismūr̄ ideo h̄ qđ nesciuit
audiuit. s. hic est q̄ bap̄tizat̄ in Sp̄sānto.
Tertio mēl̄ d̄r̄ fm̄ Aug. q̄ siqd̄ sciuit
er aliq̄d̄ nesciuit. s. q̄ p̄te bap̄tizāti quā
fidelib⁹ suis cōicare potuit: sibi soli retinu/
it. Et hoc est qđ dicit. Qui misit me bap̄t/
zare in aq̄. Et infra. Hic est q̄ bap̄tizat̄ in
Sp̄sānto. s. singlāliter et solus. Lz em fide/
lib⁹ p̄tulerit p̄tātem bap̄tizandi mīſte/
rialiter: nō tñ intert⁹ mūdādi aiam a ma/
culap̄ti. sed hāc sibi reseruauit fin sanctū
Lho. Uel pōt̄ solui q̄rto q̄ ioānes sciuit
qđem ch̄m esse filiū dei et filium Marie
yḡnis et affin̄s sui forte etiā anteq̄z deser/
tu petiūl̄. sed tñ nō cognoscet̄ eū hic
et nunc: sicut freq̄nt̄ accidit q̄ h̄ sc̄t se ha/
buisse filiū quē diu nō vidit: et nūc videt:
et nō cognoscit eē illū quē sc̄t eē filiū suū.

Sabbato ante dñscā de pas/ sione fm̄ curiam

Ogitauerūt principes
sacerdotū vīz Lazar⁹ interfice/
rent) Ioān. xij. (q̄ multi p̄p̄ il/
lum abibant ex iudeis). i. recedebat a do/
ctrina et seq̄la phariseoz. (et credebant in
iēsum) Quis est h̄o r̄ap̄spicax in cogitan/
do et r̄asacudus in orando: vt possit viso/
veteri ac nouo testamēto et visa prīnacīa
iudeoz etiā mō sufficiēt̄ dicere v̄l̄ cogi/
tare iudeoz iniūtare: obstinatioēz et fati/
statē. Sine dubio p̄p̄s stupeo q̄ s̄i viderē
sōlē retrocedere. Et si p̄ntia nō viderem:
vix credere p̄terita. Ecce resūstītāto vīro
nobilissimo mortuo quātriduano tam̄a
tenter ut negari nō posset: in mortē resūsci-

tant̄ et resūstītati cōspīrātū: vñ tota gē
tilitas cōverti potuerat s̄i vīdūl̄ (In tra/
stīnū aut̄ turba multa z̄c.) Habes aut̄ ro/
tu hoc euāgelīū q̄ ad textū et glosas. ferī
seundā post palmas.

Dñica vīgesimaquarta post Pentecosten fm̄ curiam.

Om̄ viderīt̄ abomīa/
tionē desolatiōis z̄c.) D̄arth.
xxiiij. Est aut̄ sciendū q̄ vt pa/
ret ex textū biā D̄arth. ea q̄ in p̄nti euā
gelio recitant̄/dicta sūt a christo postea v̄l/
tūl̄ ascēdit̄ in hierlm̄ ad passōne. Cum
enī die qđam dixiſſet iudeis: Ecce relinq/
tur vobis dom⁹ v̄z̄a deserta. egressi de tē/
plo discipuli ostendebant̄ tēpli structuraz
q̄erat mirabilis. Quib⁹ ille dixit/lapidez
sug lapidem non remāsyp. Sedēt̄ aut̄ eo
deinde supra mōl̄ oliueti v̄bi futu⁹ ē u/
dicū: et vnde rotū tēplū et ciuitas hieroso/
lyma poterat videri: interrogabant̄ eū dī/
scipuli de duob⁹. s. euērsione tēpli seu hie/
rusalem: et aduentu secūdo ei⁹ q̄ erit in cō/
iūnatiōe seclī. Quib⁹ illerūndit̄ sic in euā
gelio tertio ab isto seq̄nt̄i habet̄: in q̄ de/
die mīta signa destruktōis hierlm̄. s. mul/
tiplicationē p̄seudo p̄petaz ac p̄seodocū/
stī: et ingruentia mala. Deinde v̄o supad/
dicit v̄l̄tū signū euidentissimū et de p̄/
pīnquo ostendens ruinā ciuitat̄ hierlm̄
et totū generi: seu regni israelitici. Et de/
hoc sic d̄i in hoc euāgelio (Ecce viderīt̄
abominationē desolatiōis q̄ dicta ē a Da/
niele p̄p̄ha stānce in loco sancto). i. in tem/
plo vel in hierlm̄: q̄ erat ciuitas fr̄eā: vel
in circūadiacētē regione: q̄ etiā d̄i terra sā/
cta rōne ciuitatis: sicut et ciuitas rōne tem/
pli. Est aut̄ sciendū q̄ angelus D̄an. ix
sic d̄i. Post hebdomadas feragitadias.
sez annoz: que cōplete sunt in ch̄dī passiōe
occidet̄ ch̄ristus: et nec erit ei⁹ p̄plūs: qui
eum negatur⁹ est coraz Pilato. sed ille po/
pulus est reprobat̄ et ch̄ristus elegit sibi
alium. Ichr̄ianū: q̄ eū non negavit (et ciuit/
atem) hierlm̄ (et sanctuarū). i. tēplū (dīſſi/
pabit p̄p̄s) roman⁹ (eū duce venturo) con/
tra hierlm̄. i. Tito (Et finis ei⁹). s. ciuitat̄
is (ac templi) vastitas: et post finem dēli

B B 5



Tractatus

III

statuta desolatio. (Confirmabit autem pars etiam). i.e. euangelica legem (multis hebdomadae yna) quod est ultima inter sexagintadas; in quo christus predicauit. (Et in medio hebdomadae deficiet hostia et sacrificium) quod christus iste tuit noua sacrificia abolitis prioribus. (Et in tempore eius apomiatio desolatiovis) signum evidenterissimum. Possunt autem per hoc abominationem multa intelligi: ut patet (et usque ad consumacionem finem) mundus pseuerabit de solatio hierusalem calcata a gentibus: donec implicant ipsa nationum: et iudei querantur ac fiant. Predicta ergo bona saluatoris multipli intelliguntur: quod per abominationem desolatoris mundi secundum Iohannem multis partibus intelligi. Primo ipse exercit Romanorum: qui fuerunt id latre et iudeice terre desolatores. Secundo aliquod dolus quod iudei abominationem vocabatur: ut aquila quam legit pilar iuxipasse templo: vel statua adriani quam posuit in loco templi ubi steterat arca testamēti. Tertius ista vel illa abominatione fuit in loco sancto principie in templo: signum fuit datum a salvatore quod iudei non deberent in posteris usque ad finem mundi permanere in terra sua. Tertius et iudicium saluatoris dicitur: Qui videris circumdari ab exercitu hierusalem: scitorum qui appro pinquit desolatio eius. Sed tamen quod in dicta prophetia Danielis sunt multa mysteria exhibiti: ideo salvator antecipet dicat quod pertinet: facit parenthesis dicens (Qui legit intelligat) scilicet quoniam incipiunt et quoniam terminentur hebdomade Danielis: et quae accipienda sunt quod ille propheta dicit. Deinde continuat dicitur suum dictum: Tunc qui in iudea sunt fugiant ad montes. scilicet ad regnum agrippe dominantis in moysi filio secundum et confederatis romani: ad quem fideles admodum atque ista prophetiam et declarationem christi et admonitiones angelii qui fugerunt et habuerunt pacem dum iudei per mortem christi fuerent penas oppressi bello pro Christo secundum ac Terram (et quod in tecum non defecdat tollere aliquid de domo sua: et qui in agro non revertantur tollere tunicam suam) quod sequitur erit fugiendi a facie romanorum. Et ut dicitur secundum Iohannem: salvator vult dicere habemus Iudeum ita subito venturum ut non eviteretur. quod Iustus sciens multitudinem ad festum paschalium in hierusalem conuenisse occupauit obseruare eam in civitate. (Vnde autem pugnantibus et nubibus trientibus in illis diebus) quia fugere non poterunt: cum licite nequeat abortari: nec contra naturalem pieratem pueros derelinqueret. Et eadem ratione sequitur. Orae autem ut fiat fuga via hyeme in qua est difficilis. (vel sabbato) in quo iudeis non licet utramque milia in ymum pugnare. Sed nunquam in tantam necessitatem non licuisse sabbato fugeres. Dico quod sic sed ramen saluatoris incedit per fuga erat futura oino. quod diceret. Nolite orare ne fiat fuga vestra: quod oino fieri. sed ne fiat tempore incognitum: quia fiet rei pente. Quidam tamen ut Alco. de ly. dicunt quod saluator incipit hunc locum de tempore antechristi et destructionis mundi. Sed secundum Iohannem miles exponit de hierusalem eversione: quod patet Primo: quod tempore destructionis mundi non erit fuga: sed terror. Secundo: quod expressum est Lucas ista introducit de hierusalem subversione dicens. Tunc vides circumdari ab exercitu hierusalem: nescitote quia appropinquavit desolatio eius. Tunc quod in Iudea sunt fugiati in montes: et quod in medio eius discedat: et quod in regionibus non intraret in eas: quia dies ultionis his sunt ut impleantur omnia quae scripta sunt. Vnde autem pugnantibus et nubibus trientibus in illis diebus. Erunt enim pressura magna et nubes cum gloria et ira populo huic. Et cadent in ore gladii: et captiui ducentur in omnes gentes. et hierusalem calcabitur a gentibus donec implete ipsa nationum. Hec illud. (Erit enim rumpitur voluntatis magna) et quod non possit explicari sed horribilis cogitare. Expressa enim fuit hierusalem tempore azymorum: in quo christum occidet post annos circiter quod draginta: et in ea conclusa est multitudo populi invalida: que possit quedam alimenta consumere: sed non pugnare aduersus intericos. Et tanta fuit intus sedition ut nulli nisi cum romani erant ad muros cesserent ab homicidio quod perpetrabat seditionem et quedam latrones dicti siccarunt a siccita gladio quod latenter ferebant. Tanta famis ut Josephus teste parentes filios et filii parentibus non solum de manib[us] sed etiam de fauibus raperent alimenta: constricione gutture: ne cibis quod os intrauerat ventre intraret: adeo ut Maria quodam nobilissima matrona prius deo raverit filium. Tanta pestis ut iam in civitate sepulcrorum essent

Do. XIII. post pēte. s̄m curiā

z vībis vallum cādauerib⁹ replere. Iō
sequit⁹ q̄līs nō fuit ab initio m̄di vīc⁹ mo
do neq̄ fieri sc̄z i pplo illo hebraico: fin sā
etū Tho. Iz maior sit futura t̄ḡ antichī
vt dicit. Uerūtāmē Iz temp⁹ antichī fu/
tura sit maior tribulatio fin se: nō erit
vt credo maior: quo ad tribulatōs. q̄r ma/
gnū solariū rūne erit fidelib⁹ q̄p deo
moranf: quo solatio carebunt i Adel qui p
suis scelerib⁹ plecebanf. Uellez aut̄ q̄ iu
dei redderet si possunt causam tante vexa
tions z radiū duratīs disp̄sōis: aliam a
morte sui redēptoris. Et nīs breuiati fu/
issent dies illānō q̄r tuc dies faci sing b̄e
la. (nō fieret salua omnis caro) id est nul
la caro siue nullus homo iudeus euāsisz
quia romani dominabunt in orbe vniuer
sorū: vt dicit sc̄us Tho. (Sed ppter electos
breuiabunt dies illi) Uel quia aliq̄ electi
iudei iam erant queri: z dep̄cabant p̄o
illo pplo. Uel q̄ multi electi de illo pplo
erāt nasciuti: q̄ nati nō fuissent si ille po/
pulus totaſt h̄ic fuisse dieb⁹ illis nō bre
uiari. Premissis aut̄ istis salvator iā inci
pit fm sc̄m Tho. loqui de p̄tinentib⁹ ad
secundū eius aduentū. Pro q̄ sciendū est
q̄ duob⁹ tpib⁹ ch̄is dixerit apparituros ali
quos q̄ se diceret esse ch̄im. s. instantē de/
structio hierusalē: vt dicef i euāgeliō ter
tio ab isto: z instatē destrucōe m̄di. Et d
h sequit admonitio ch̄i dicerit (Tūc) Di
cit aut̄ sc̄us Tho. q̄ ly tūc nō d̄t tpis de
terminatū: sed p̄fusum. q̄d sequit nō ē
factus statim euersa hiclm: sed expectat
futurū in fine. Simile habet Matth. iij.
vbi dicit. Et habitauit in nazareth. Et se
quit. Tūc venit ioan. z c. z tamē forte an
ni viginti fuerūt inter illa duo tpa. Igif
tūc. t. temp⁹ finis m̄di q̄n apparebūt p̄se
dochristi (siquis vobis dixerit: Ecce h̄ est
ch̄is aut̄ illuc: nolite credere nisi eum vide
ritis venientē in nubib⁹ celī gloriōsum z
lucidum instar fulgoris: imo sup̄a solez
(Surgent em pseudoch̄i) id est falsi chri
sti. (z pseudoprophete) q̄ erit eoz fauto/
res (z dabūt) id est faciēt vel causabūt: si/
cut lūga dat lūmē suū (signa magna z p̄/
digia) Nō aut̄ possunt demōes q̄p auxi/
lio vtunf hm̄oi p̄fone scelerē facere vera
miracula siue miraculū simplr: q̄r talia eō
cedūt totā prūtē creatā: sed q̄ ad nos. q̄r si
ut sup̄ior z magis ingeniosus artifex alt
d̄d facit. de q̄ miraſ inferior. Da possunt
aut̄q̄ efficere demōes de q̄b̄doies nūrent
Que q̄lit faciat patebit in aliq̄ q̄stionuz.
(ita vt i errore inducant si fieri p̄t: etiam
elat̄) Que fm Origenē p̄ exaggeratioez
d̄tūnū ad significandā rei magnitudinē.
Uic̄z ezi electi seduci possint z mori in se/
ductiōe si fm se p̄siderent: tamē hoc est im
uiores: vt q̄dā dicūt z recitat Aug. q̄r vt
possibile: vt stant sub ordine d̄gūne electi
dr in ps. Ordinationē tua p̄seuerat dies
enīs (ecce p̄dixi vobis) vt tacula p̄sua ca/
sed vt d̄t sc̄us Tho. sunt breuiari p̄mo i
numero: vel sc̄o q̄bia breuiata sunz ma/
tē: nolite exire. ecce i penetratib⁹). i. in secre
ta locis (nolite credere) z hic recapitulat
z specificat q̄d p̄dixerat: vt cordi firmi
tradaſ. H̄ic dō docet modūz q̄ ch̄es ad
iudiciū sit ventur⁹. z reddit cām q̄re p̄dīs
era nō credat dices (Sicut em fulgur exit
ab oriēte). i. generat i p̄ib⁹ oriēt̄ (z appa/
ret vīc⁹ i occidētē: ita erit aduēt̄ filij bo/
nis) q̄r. s. erit i p̄e oriētali i hierlm super
monte oliveti z vallē iōsaphat: z erit mai/
fest⁹ oib⁹ (Ulbicūq̄s fuerit corp⁹: ibi q̄re
gabunt z aqle) q̄li di. Nolite dubitare q̄n
sc̄ias meū aduentū. q̄r sic ḡgregat̄ aqle vbi
ē p̄da: ita an me ḡgregabunt oēs gētes z
aqle. i. sc̄i erit meū i aere. Dicit at sc̄us
Tho. q̄ i hebreo p̄ ly corp⁹ h̄i anathē. i. ca
dauer. Unū voluit ch̄is p̄care passionē su/
am q̄r venier p̄tēdēs i corp̄ suo signa pas
siois. Stari at p̄ tribulatōz diez illoꝝ
z i q̄b̄ antichīs verabit eccliam. Sed z
q̄r d̄ his dieb̄n erat facta mētio. H̄i solū d
dieb⁹ vexatiōis hierlm. Dico q̄ sicut hie/
z vīc⁹ dicit. Et habitauit in nazareth. Et se
quis. Tūc venit ioan. z c. z tamē forte an
ni viginti fuerūt inter illa duo tpa. Igif
tūc. t. temp⁹ finis m̄di q̄n apparebūt p̄se
dochristi (siquis vobis dixerit: Ecce h̄ est
ch̄is aut̄ illuc: nolite credere nisi eum vide
ritis venientē in nubib⁹ celī gloriōsum z
lucidum instar fulgoris: imo sup̄a solez
(Surgent em pseudoch̄i) id est falsi chri
sti. (z pseudoprophete) q̄ erit eoz fauto/
res (z dabūt) id est faciēt vel causabūt: si/
dūca sc̄da in aduentu (z stelle cadent de

Tractatus

III

celo z p̄tutes celoz cōmouebunt. Et tūc th̄ian⁹ v̄l religiosus (z nō odit p̄em suis
appelbit signū filij bois in celo). i.crux qđ
signū vt s. Iho. exponit i ipa innouatioe
mōi q̄ i celo lucidiori q̄pus apgebit erit
signū victorie ch̄ri qua habuit p̄ passionē
sup oib⁹: z faciat ch̄rim p̄ passionez adq̄si⁹
missi⁹ idicariā p̄atré z fūdet iniq̄s. Et eē discip⁹l⁹. i. ver⁹ ch̄ian⁹ z multo mīn⁹
at fm s. Ibo. b signū sole clarior. Exist⁹
mo at q̄ erit aliq̄ lux i modū crucis forma⁹
ta. Si em̄ eē vere lignū crucis iā corpūpi
nō possit cessante motu celi: z sic duraret
i eternū; qđ ronabilit̄ videt. qz nullū cor
pus mixtu durabit etnaliſ nūlīt organū
sie rōnal⁹ ḡ imortal⁹: et rūt corp⁹ byana
(z tūc plāct̄ oes trib⁹ terre) q̄ ch̄im n̄ sūt
secute: z in iā intelligētes se grauit̄ errasile⁹.
(Et videbūt filiū bois venient̄ i nūbīb⁹ ce
li cu p̄tue mīla z mīestate. Et mitrēt an
gelos luos cu tuba z voce mag⁹. Dicit aut̄
s. Ibo. sup Mat. q̄ cu i resurrectiōne tri
plex virtus occurrit. s. diuia z hūana ch̄i: z
angelicā q̄ ad aliq̄ pambula. p̄ma factu
ba. z sedaz vox mag⁹. z tertia ageli. In q̄
to at di. xlii. dt q̄ ista tuba fecit vox ch̄i
v̄l ei⁹ appitionē. Et vez̄ ē. qz diuia p̄t⁹ o/
pabif p̄ ch̄i hūanitatē seu p̄tue hūanita
tis ta nīḡ p̄ instm̄. Un⁹ z vox ch̄i p̄t dici
tuba dei z ecōuerso. (Et zgregabūt̄ ageli
colligentes cineras z ad iudiciū quoctātes
(a q̄tror̄ v̄r̄) q̄ s̄t subfolan⁹. i. sub sole v̄l
ab oriente nat⁹. fauom⁹ a fouēdo. flores: q̄
ab occidente flar: auster z meridies p̄ q̄s h
ielligūt̄ q̄tror̄ mōi pres (a sumis celoz
v̄sg ad termes eoz qđ d̄z ad fūcanū q̄ n̄
solū viui zgregabūt̄ s̄t etiā morui q̄z aie
sūt i celo z i purgatorio; z corpora i viscerib⁹
terre. Dī arbore at fici discepe gabola. Lū
iā ram⁹ c̄i tener fuerit z folia nata; scitis
q̄ p̄p̄ est estas. Ita z vos cu vi deritis hea
zia scitota q̄ p̄p̄ ē z in ianuis). s. adiuet̄s
ch̄ri (Amēlico vob⁹: q̄ nō p̄terribit gene
ratiō hec donec oia fūat. Lelū z terra trās
būt̄ s̄ba at mea nō p̄terribit) q̄ oia patet
ex dics i in dñica pdicta

In festo vnius martyris sum
curiam.

Iam. I quis venit ad me.)

Luc. xiiij. i. ad fuitū meum
volēs me⁹ effici discipul⁹. i.